

Styrelsen	2026-09-24
Handling nr	11.4
Handläggare	Eva Lindh
Daterad	2026-09-16
Reviderad	

**Till
Styrelsen för Västtrafik AB**

Åtgärder för ökat resande till större arbetsplatser

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av nedanstående föreslås styrelsen besluta

att godkänna redovisningen av uppdrag kring åtgärder för att öka resandet till större arbetsplatser.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Camilla Holtet

Innehåll

Bakgrund	3
Beskrivning av Västtrafiks löpande arbete med kollektivtrafik och arbetsplatser	3
Utveckling av kollektivtrafiken	3
Västtrafiks företagserbjudande	4
Tidigare kartläggningar av kollektivtrafikutbudet i regionen	6
Tidigare åtgärder för ett ökat resande	9
Så här fortsätter arbetet framåt	9

Bakgrund

På styrelsemötet 20 februari 2025 uppdrog styrelsen åt VD att genomföra en analys av trafiksituationen i Göteborg. Åtgärder för att möta behovet av kollektivtrafik till och från större arbetsplatser lyftes särskilt enligt följande:

“...belysa åtgärder som kan minska trängseln på fordon samt åtgärder som möter behovet av kollektivtrafiken till och från större arbetsplatser generellt men även avseende regionens hälso- och sjukvårdsverksamheter.”

Nedan beskrivs hur Västtrafik arbetar med att utveckla kollektivtrafiken kopplat till större arbetsplatser i hela regionen.

Beskrivning av Västtrafiks löpande arbete med kollektivtrafik och arbetsplatser

Västtrafik arbetar löpande och långsiktigt med trafikutveckling i avgränsade geografiska områden. De geografiska teamen ansvarar för att följa, förstå och utvärdera resandet, nya resvanor samt vilka förändringar dessa kräver i trafiken.

Västtrafik arbetar också proaktivt med det företagserbjudande som finns både för tjänsteresor och förmånsresor.

Löpande träffar Västtrafik företag för att prata om båda dessa delar, det vill säga både om behov som kan finnas av att utveckla kollektivtrafiken, men också om vad företagen själva kan göra för att främja hållbart resande, exempelvis genom att nyttja vårt företagserbjudande.

Utveckling av kollektivtrafiken

I varje geografiskt område arbetar Västtrafik med långsiktiga trafikutvecklingsplaner, för att fånga de förutsättningar som kan innebära behov av trafikförändringar på upp till fem års sikt. Förutsättningarna kan utgöras av olika delar där just samhällsförändringar i form av nya (eller förändrade) företagsetableringar är en del. Det kan även handla om nya bostadsplaner och skolor samt exempelvis infrastrukturförändringar.

Kunskapsinhämtning och samverkan, för att fånga företags olika behov och eventuella behov av justeringar i trafiken, sker på flera olika sätt:

- Västtrafik efterfrågar information från alla kommuner (bland annat genom årliga utskick till resp. kommun) med frågor kring hur näringslivsutvecklingen ser ut, och om man ser några kommande etableringar eller avvecklingar.
- På Västtrafiks årliga samverkansmöten med alla kommuner i regionen diskuteras utvecklingen inom näringslivet samt lämpliga lokaliseringar för nyetableringar. I vissa fall kan planerade nya arbetsplatser bli svåra att kollektivtrafikförsörja på ett bra sätt. Det kan antingen bero på lokaliseringen eller på var anställda är bosatta (ibland väldigt utspritt).

- Västtrafik har ofta direktkontakt med större arbetsplatser (exempelvis sjukhus, stora industrier och nyetableringar). I verksamhetsområden med flera verksamheter sker ofta samverkan samlat, för att samordna behov. Västtrafik arbetar även kunskapshöjande, genom information och utbildning om hur kollektivtrafikplanering fungerar.
- Västtrafik samverkar även brett med ett flertal andra aktörer som arbetar med näringslivsutveckling, så som Business Region Göteborg, kommunalförbunden och Västsvenska handelskammaren.

Utifrån ovanstående arbetar Västtrafik sedan kontinuerligt för att se om trafikeringen behöver förändras. Kommande företagsetableringar fångas upp i de långsiktiga trafikutvecklingsplanerna, och inför arbetet med varje års trafikplan lyfts de aktuella trafikförändringar som behöver göras.

Justeringar kan innebära att en linje kan behöva förstärkas med fler turer, alternativt att tidtabeller justeras utifrån arbetstider. Ibland kan det räcka med att företag uppmärksammas på resmöjligheter som redan finns.

Västtrafiks företagserbjudande

Västtrafik ser en stor potential i att öka det hållbara resandet genom att informera och intressera arbetsgivare för hållbart resande, och har därför arbetat för att utveckla Västtrafiks företagserbjudande. Erbjudandet rimmar mycket väl med många verksamheters mål om att utveckla sitt hållbarhetsarbete samt verka för att underlätta arbetspendling för sina medarbetare.

Erbjudandet består i huvudsak av två delar: periodbiljett som förmånserbjudande samt resor i tjänsten.

Förmånserbjudande

Det innebär oftast att arbetsgivaren tar kostnaden för en årsbiljett, och att arbetstagaren betalar av kostnaden månadsvis genom nettolöneavdrag. På så sätt bidrar arbetsgivaren till att sänka tröskeln för arbetstagaren att resa hållbart. Arbetsgivare kan även stötta arbetstagare genom att subventionera priset på periodbiljetter.

Resor i tjänsten

Arbetsgivaren kan även låta medarbetare resa med buss, tåg, båt eller spårvagn i tjänsten för att på ett konkret sätt bidra till att medarbetare väljer hållbara alternativ.

Fördelar för arbetstagare

- Inga köer, ingen trängselskatt eller dyra bilparkeringar
- Möjlighet att delbetala årsbiljett via nettolöneavdrag
- Enklare att resa i tjänsten
- Ger mer vardagsmotion och bättre hälsa

Fördelar för arbetsgivare

- Stärkt varumärke som arbetsgivare
- Stärkt hållbarhetsprofil
- Sparar tid genom smidig och digital hantering
- Sparar pengar genom att byta taxi mot kollektivtrafik

Företagstjänsten Västtrafik Företag och To Go

Genom Västtrafiks digitala företagstjänst finns möjlighet för företagskunder att enkelt skapa och administrera biljetterbudande till sina medarbetare. Medarbetaren får tillgång till biljetterna genom appen Västtrafik To Go. Genom dessa digitala lösningar behövs inga utlägg eller redovisning av kvitton för tjänsteresor, vilket underlättar administrationen för arbetsgivare och arbetstagare.

Västtrafik har löpande dialog och samverkan med ett antal större arbetsplatser om hur vi kan utveckla funktionaliteter i företagstjänsten, för att göra tjänsten ännu mer effektiv och användarvänlig.

Målgrupper och arbetssätt

Övergripande målgrupper

Företagserbjudandet riktar sig både till befintliga och potentiella företagskunder. För befintliga kunder är målet att stärka närvaron och utveckla kommunikationen för att öka användningen och kännedomen om erbjudandet. För potentiella kunder är målet att identifiera nya företag och organisationer, etablera dialog och skapa intresse för att bli företagskund hos Västtrafik.

Roller inom målgruppen

De primära målgrupperna är beslutsfattare inom företag och organisationer, framför allt HR-ansvariga och hållbarhetsansvariga. Inom offentlig sektor utgör näringslivsansvariga i kommunerna en central målgrupp för dialog och samverkan.

Större arbetsgivare och företagsområden

Försäljningsarbetet fokuseras mot större arbetsgivare, som kommuner och andra skattefinansierade verksamheter samt större privata företag med fler än 400 anställda. Även företagsparker, företagarföreningar, företagarorganisationer och större nyetableringar prioriteras eftersom de har god potential att bidra till ökat hållbart resande.

Västtrafiks företagsrådgivare finns som stöd till större arbetsplatser med fördjupad information och presentation av kundanpassade erbjudanden.

Geografiska prioriteringar

Tillsammans med de geografiska teamen identifieras områden där förutsättningarna är goda för att attrahera fler företagskunder och resenärer. Fokus ligger på arbetsplatser som har en väderskyddad hållplats inom 500 meter, regelbunden kollektivtrafik för arbetspendling samt tillräcklig kapacitet i trafiken för att kunna ta emot fler resenärer.

Kommunikation för att nå potentiella företagskunder

Västtrafik arbetar kontinuerligt med kommunikation för att skapa nyfikenhet och intresse för hållbart resande och genom det leda målgruppen till vasttrafik.se/foretag. På webbplatsen får besökaren fördjupad information om erbjudandet, för att på så sätt öka kunskapen och intresset, och få fler ansökningar om att bli företagskund.

Personlig försäljning och event

För att öka kännedom och kunskapen om hållbart resande bland större arbetsgivare deltar Västtrafik vid mobilitetsdagar, företagsevent samt deltar i andra relevanta forum och nätverksträffar. Målet är att bygga långsiktiga relationer, förstå kundernas behov och stödja deras arbete mot ökat hållbara resor.

Tidigare kartläggningar av kollektivtrafikutbudet i regionen

På uppdrag av IKN gjorde avdelningen för Regional samhällsplanering på VGR en kartläggning av hur kollektivtrafikförsörjningen till större arbetsplatser ser ut. Kartläggningen redovisades för IKN i december 2023. Den visade att:

- Nästintill samtliga större arbetsplatsområden hade kollektivtrafik i direkt närhet, upp till 1 km.
- Lokalisering av nya arbetsplatser/områden påverkar möjligheterna till attraktiva pendlingsmöjligheter.
- Gång/cykelvägar och integrering med kollektivtrafik kan öka tillgängligheten.
- Merparten av förvärvsarbetande bor och arbetar i samma kommun - det är också här möjligheten att resa kollektivt till arbetet är bäst.
- Det är stor skillnad i utbud mellan vardag och helg, ex. startar kollektivtrafiken relativt sent på helger, även i större reserelationer.

En kartläggning av utbudet i de prioriterade stråken genomfördes av Västtrafik under våren 2026. Kartläggningen gjordes som en del av IKNs årliga uppdrag till Västtrafik, och är ett led i arbetet med att utöka öppettider och turutbud i stråken i enlighet med det nya Trafikförsörjningsprogrammet. Kartläggningen redovisades i juni 2026, och visade att:

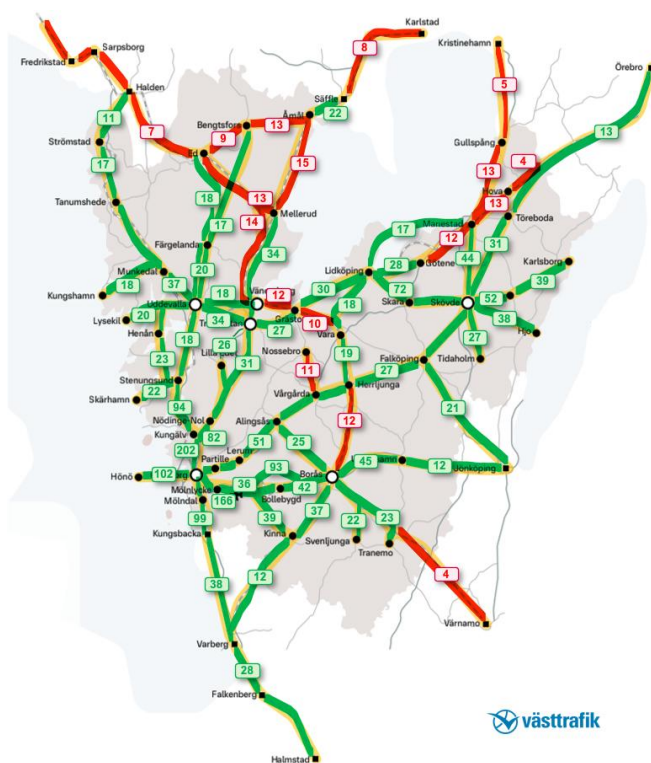
- De allra flesta stråk når målen enligt dagens trafikförsörjningsprogram.
- Även här visar kartläggningen att det på helger är något fler stråk som ännu inte når målen.
- Resultatet speglar det förra programmets mål om minst 10 dubbelturer på vardagar (vilket uppnås i alla stråk utom sex). I det förra programmet fanns inga mål för helger.

Mål enligt Trafikförsörjningsprogram 2026–2029

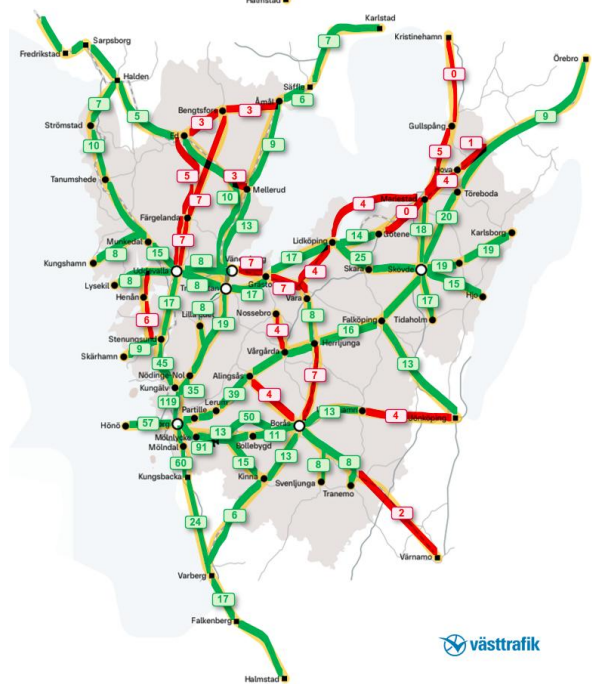
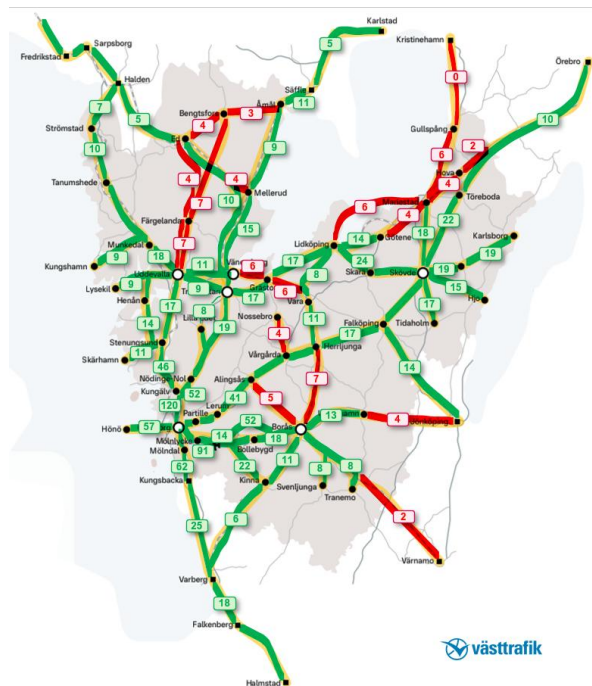
Grundläggande minsta utbud och öppettider	16 turer per riktning* mån–fre, 06–22 8 turer per riktning* lör–sön, 06–22
Trafiklösningar	Linjelagd trafik, kan vara anropsstyrd
Prioriterade resor	Arbets- och studiependling, service- och fritidsresor

Grundläggande minsta utbud och öppettider	8 turer per riktning* lör–sön, 06–22
Trafiklösningar	Linjelagd trafik, kan vara anropsstyrd
Prioriterade resor	Arbets- och studiependling, service- och fritidsresor

Dagens utbud (2026): måndag-fredag (vinter)

Dagens utbud (2026): lördag resp. söndag (vinter)

Tidigare åtgärder för ett ökat resande

De kontinuerliga förbättringar i kollektivtrafikutbudet som genomförs i samband med trafikplaner och trafikstart av nya avtal syftar alla till att förbättra för arbets- och studiependlingen inom regionen, det som är Västtrafiks huvuduppdrag.

Nedan listas några av de förändringar som har särskild bäring på företag och näringsliv. Inom parentes anges året för den trafikplan då förändringen genomfördes/kommer att genomföras.

- Utökad trafik på kvällar och helger i Skaraborg (nya avtalet 2025).
- Kontinuerliga förbättringar av kollektivtrafiken till Volvo Campus Lundby (flera trafikplaner).
- Kollektivtrafik till Högsbo sjukhus (2024).
- Kontinuerliga utökningar av kollektivtrafik till Viareds industriområde (ny linje 2024, satsningar 2027 i nya avtalet).
- Ny expressbusslinje till Kungälv sjukhus (2025).
- Kvällstrafik till Ringön (2026).
- Fler turer mellan Strömstad och Nordby handelsområde för att möjliggöra arbetspendling (2026).
- Förbättrad arbetspendling Dalstorp (2026).
- Fler turer till Volvo Torslanda (2027).
- Utökad morgontrafik på helger för att underlätta arbetspendling till SÄS i Borås (2027).
- Ny snabbare linje till GoCo från centrala Göteborg (2027).
- Kollektivtrafik som knyter ihop Volvos verksamhetsområden (Torslanda/Näst, Campus Lundby, Lindholen/Pumpgatan) (2027).
- Förbättrad arbetspendling till NÄL Trollhättan (2027) .
- Förbättrad kollektivtrafik till handelsområde Södra i Falköping (2027).
- Förbättrad kollektivtrafik till Skövde Science city (2027).
- Trafikering av Kartåsens verksamhetsområde i Lidköping (2027).

Så här fortsätter arbetet framåt

Ett av fokusområdena för trafikplan 2028 är att arbeta vidare mot målen för det utpekade regionala nätet i trafikförsörjningsprogrammet. Västtrafik kommer i det arbetet att lägga särskild vikt vid att säkerställa och förbättra arbetspendlingsmöjligheter till större arbetsplatser.

Arbetet innefattar att:

- Ta steg mot att nå trafikförsörjningsprogrammets mål för utbud under måndag - fredag inom hela regionen.
- Minska gapet där det finns en stor differens mellan vardag och helg (genom att gå mot utökat utbud på helg).
- Utöka öppettiderna så de motsvarar målen i programmet.

Det löpande arbetet med stora arbetsplatser i regionen kommer att fortsätta, för att fånga behov och för att så långt möjligt skapa förutsättningar för arbetspendling. I det ingår också att arbeta för att fler företag och organisationer ansluter sig till Västtrafiks företagserbjudande.

Här följer några exempel på några av de större arbetsplatser och företag där samarbeten pågår:

- Volvo Campus Lundby, Göteborg och Volvo, Skövde
- Battericellsfabriken, Kriminalvården och Metsä tissue, Mariestad
- Viareds företagarförening, Borås
- Högskolan i Skövde
- GoCo, Mölndal
- NÄL, Dalslands sjukhus, SkaS och SÄS
- Trestad center, Vänersborg
- Stallbacka, Trollhättan
- Dafgårds, Källby

Västtrafik arbetar även med olika nätverk, exempelvis Göteborgsregionens näringslivsnätverk och näringslivsfrukostar i Uddevalla för att nämna ett par.

Samverkan sker ofta gemensamt med respektive kommun, ibland via kommunen. Västtrafik har även en samverkan med VGR, exempelvis när det gäller samverkan med sjukhusen i regionen.

I allt samverkansarbete kommer fokus att ligga på att både arbeta med hur kollektivtrafikutbudet kan behöva stärkas eller justeras, samt hur företagen/organisationerna själva kan främja hållbart resande, genom till exempel Västtrafiks företagserbjudande.

Framåt kommer även arbetet fortsätta med att säkerställa att dagens i grunden goda resmöjligheter till arbetsplatser bibehålls. En stor del av det arbetet handlar om att anpassa och justera dessa så att de fortsätter att vara relevanta. Dessutom fortsätter arbetet med att korta restider och säkerställa attraktiva byten, något som är avgörande för att öka det hållbara resandet.

Trafikförslag under kommande år

I vår långsiktiga trafikutvecklingsplan finns för närvarande ett antal trafikförändringar med koppling till större arbetsplatser. Eftersom vi kontinuerligt arbetar med trafikutvecklingen ska förslagen ses som en nulägesbild där planerat genomförandeår kan justeras om förutsättningarna förändras. Detta gäller inte minst de förslag som innefattar trafikering av nya områden eller verksamheter där förseningar i planeringen eller byggnationen kan inträffa. Ytterligare trafikförändringsförslag kopplat till större företag kommer löpande att tillföras på listan.

Trafikförslagen beslutas inom ramen för den årliga trafikplanen.

2028	Enhetlig sträckning och utbudsökning på linje 319 som trafikerar Rollsbo industriområde
	Utökat utbud kopplat till att verksamhetsområdet "Link 40" etableras i Härryda
	Bibehållen sommartur Uddevalla sjh – NÄL på sommaren
	Tidigarelagd morgontrafik Landvetter c. – Landvetter flygplats för arbetspass som börjar 05:00
	Tidigarelagd morgontrafik Bergslagsparken – Landvetter c. för arbetspass som börjar 05:00
	Ny tätortslinje i Lidköping till Kartåsens verksamhetsområde
	Justerad körväg i Tidaholm för att nå fler verksamheter, framför allt Kriminalvården
	Ny linje i Mariestad för att nå fler verksamheter, framför allt Metsä Tissue och Kriminalvården
	Utökad sommartrafik i stråket Karlsborg-Tibro-Skövde i högtrafik
	Utökad sommartrafik i stråket Mariestad-Skövde
2029	Utökning av linje 47 till Backa industriområde
2030	Utökad trafik på regionlinjer kopplat till battericellsfabrik i Mariestad
	Linje 2 i Mariestad förlängs till battericellsfabriken
2031	Ny tvärförbindelse Delsjömotet-Mölndal för snabbare pendling